

De ronde tafel van topindustriëlen die het EU-beleid mee bepalen

Apache

[FTM](#) | Gisteren 08:00

Veel geheimzinnigheid hangt er dan wel niet rond de European Round Table, maar macht en invloed hebben ze wel. Maak kennis met de groep van topindustriëlen die mee het gezicht van de huidige Europese Unie hebben bepaald.

‘Toen ik Eurocommissaris voor industrie was, viel het me op hoe pover de contacten waren tussen de commissie en de economische spelers. En dus hebben we een groep opgericht, de *European Round Table of Industrialists* (ERT), die als doel had de stem van de grote bedrijven in Europa te laten horen,’ aldus Etienne Davignon dit voorjaar tegen het Franse magazine *Télépro*.

De Belg, begin de jaren tachtig actief als Europees politicus, schetst hoe hij zelf mee het initiatief nam om een lobbygroep voor de Europese industrie in het leven te roepen. Toen was de groep nog een bescheiden club van een handvol industriëlen, vandaag zijn alle grote Europese multinationals erin vertegenwoordigd: Total, Volvo Group, Nestlé, Nokia, Engie, L’Oréal.

Samen vertegenwoordigen de leden een tewerkstelling van
zo’n 7 miljoen mensen

Er zitten ook vier Nederlanders bij: Ben van Beurden (Shell), Jean-François van Boxmeer (Heineken), Frans van Houten (Philips) en Nancy McKinstry (Wolters Kluwer). Samen vertegenwoordigen de leden van de European Round Table een zakencijfer van meer dan 2.250 miljard euro en een tewerkstelling van zowat 6,8 miljoen mensen. Zakenlui met heel veel gewicht, dus.

Omstreden

Van geheimzinnigheid moet de ERT niet weten. Integendeel: af en toe komt ze naar buiten met duidelijke standpunten, die aan politici en publiek bekend gemaakt worden. Toch is de ERT omstreden. Met name de grote invloed op het Europese beleid roept bij sommigen vragen op.

Olivier Hoedeman van *Corporate European Observatory*, een ngo die lobbygroeperingen op Europees niveau in de gaten houdt: ‘Het prestigieuze clubje drukt een enorme stempel op de Europese besluitvorming. Toplui van vooraanstaande Europese bedrijven hebben een geprivilegieerde toegang tot topfunctionarissen van de Commissie en tot de regeringen van de EU-lidstaten. Via die weg stond de rondetafel aan de wieg van de interne markt en de euro. Recenter zorgde de invloed van de ERT ervoor dat de Lissabonstrategie (om van Europa tegen 2010 de meest concurrentieële economie in de wereld te maken, red.) en het dossier van de Trans-Europese Netwerken (de uitbouw van grote Europese verkeersassen) bovenaan de Europese agenda kwamen te staan.’

Het is niet de enige kritiek op de ERT. In de documentaire *Brussels Business – Who Runs The European Union* (2013) zoomen Friedrich Moser en Matthieu Lietaert in op het gebrek aan transparantie bij het Europese beslissingsproces en komt de ERT naar voor als de organisatie die de nauwste banden heeft met de hoogste regionen van de Europese macht.

Sommige EU-rapporten zijn grotendeels gebaseerd op rapporten van de ERT

In die mate zelfs dat sommige EU-rapporten, zoals die over Europese verkeersnetwerken, grotendeels gebaseerd waren op rapporten van de ERT. De European Round Table spoort zijn leden ook aan om zoveel mogelijk persoonlijke contacten te onderhouden met Europese politici en zo dicht bij de politieke macht aan te schurken. In een enkel geval zou de groep zelfs lidstaten bedreigen om de nodige politieke steun te krijgen. Soms gebeurt dat met zachte dwang: ‘multinationals verlaten Europe mogelijk als er geen eenmaking komt’, aldus

een artikel in *The Financial Times*. Gezien het gewicht van de bedrijven die de ERT vertegenwoordigt, is het een argument dat indruk maakt.

In het rapport *Misshaping Europe* formuleren Ann Doherty en Olivier Hoedeman het nog een stuk harder en scherper: 'Een rapport naar voor brengen van de ERT lijkt de enige manier om de aandacht te krijgen van de leiders van de EC (toen nog European Community, red.). Keer op keer slaagde de ERT erin zijn agenda te laten overnemen door de EC, ten koste van het milieu, van arbeid, van sociale bescherming en van echte democratische participatie. Terwijl de talloze lobbyisten er hoogstens in slaagde details van wetgeving naar hun hand te zetten, kon de European Round Table de agenda bepalen.'

"De European Round Table spoort zijn leden aan om zoveel mogelijk persoonlijke contacten te onderhouden met Europese politici"

Lobby of invloed

Zelf ontkent de *European Round Table* op zijn website een lobbygroep of een denktank te zijn. Heel bizar, want elders op zijn site zet de ERT zelf in de verf zet hoeveel invloed het gehad heeft op het ontstaan van de Europese Unie en op het Europese beleid. Iets wat Europese politici ook toegeven.

Jacques Delors, voormalig president van de Europese Commissie (1985-1995) en één van de grote pleitbezorgers van een ééngemaakte Europese markt, heeft publiek aangegeven dat de ERT een zeer belangrijke rol speelde bij de eenmaking en bij een flink deel van het Europese beleid.

In *The Financial Times* zegt hij: 'De ERT was het juiste vehikel. UNICE had het niet klaargespeeld. De gesprekken met de ERT waren eenvoudig en zonder omwegen.' De European Round Table of Industrialists werkt overigens ook nauw samen met lobbyvereniging Business Europe, de officiële vertegenwoordiger van het bedrijfsleven bij de Europese Instellingen.

Europees patentsysteem

Vandaag ligt de nadruk van de ERT nog steeds op het promoten en uitbreiden van de eengemaakte markt voor bedrijven. Zo voerde het fel campagne voor een Europees patentsysteem en tegen de versnipperde nationale wetten en regelgeving die ondernemerschap en innovatie in de weg staan.

De ERT voerde fel campagne voor een Europees patentsysteem

Op de website klinkt het als volgt: ‘ERT geniet wijde erkenning voor het alert maken van EU-politici voor het belang van competitiviteit voor de groei van werkgelegenheid en welvaart. In 1995 creëerde de Europese Commissie – als antwoord op een suggestie van ERT – een *Competitiveness Advisory Group*. Leden van de rondetafel namen ook deel aan de Lissabon-agenda. Maar omdat de uitvoering van de agenda nog te wensen overlaat, blijft de ERT lidstaten pushen om er verder in te gaan.’

De bevoorrechte relatie met Europese toppolitici is er nog altijd, getuige de regelmatige meetings die sinds 2013 plaats vinden tussen de ERT enerzijds en Angela Merkel, de Franse president en de voorzitter van de Europese Commissie anderzijds. Doel van die bijeenkomsten is luisteren naar de verzuchtingen van Europese multinationals.

En net als in het verleden slaagt de groep erin de politieke agenda van de Europese Unie stevig mee te bepalen. ‘We hebben onze rol (als politici) te spelen,’ zei Angela Merkel in september vorig jaar na een bijeenkomst met de ERT, waarop die de digitalisering van de Europese economie op de agenda zette.

De invloed is tastbaar, maar volgens sommige waarnemers is die niet meer van hetzelfde niveau als in de beginperiode van de Europese Unie, toen onder meer Jacques Delors hele nauwe banden onderhield met de groep. De ERT blijft onverminderd ijveren waarvoor ze al sinds zijn ontstaan in de jaren ’80 ijvert: meer Europa en een groter Europa, in het belang van de bedrijven die er actief zijn.

